

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Alkalmazott Etika HLM2404						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	AT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					28
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte az előadások 70%-án, vagyis a 14 előadásból 9-en
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte a szemináriumi órák 80%-án

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1.1 A filozófia alapfogalmainak és alapkonceptióinak azonosítása és meghatározása egyes adott filozófiai szövegek olvasása során</p> <p>C4.1 Az emberi cselekvésre és tapasztalatra vonatkozó hipotézisek megfogalmazása, megfelelő képpen használva a filozófia nyelvezetét és módszereit</p> <p>C2.3. Középfokú bonyolultságú filozófiai problémák megoldásához szükséges kulcsfogalmak problematizálása és operacionalizálása</p> <p>C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító elemzése, érdemeiknek és korlátaiknak azonosítása</p> <p>C6.2 Más személyek és kultúrák értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek azonosítása, megértése és tisztelete</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében</p> <p>CT2. A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása</p> <p>CT3. A szakképzésnek a munkaerőpiacba való beilleszkedés, illetve annak elvárásaihoz való alkalmazkodás által indokolt szükségletének az objektív értékelése</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>C2 Általános és ágazati filozófiai eszmék, témák és problémák rendszerezése és megfogalmazása</p> <p>C3 Egy megoldás, konklúzió vagy alternatív problémamegoldás erős és gyenge pontjainak kritikai gondolkodás (logikai elemzés és értékelés) révén való azonosítása</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító értékelése ill. Érdemeik és korlátaik azonosítása</p> <p>C2.5 Közepesen összetett filozófiai probléma megoldása egy adott filozófiai diszciplína keretében</p> <p>C3.3 Általános szabályoknak sajátos emberi problémákra való alkalmazása megfelelő válaszok megfogalmazása érdekében (deduktív következtetés)</p> <p>C3.5 Esettanulmány kivitelezése egy emberi problémáról és sokféle választási lehetőségre épülő megoldás megfogalmazása</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Morálfilozófiai szemléletmód	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
2. A morális tanács és a morális kapcsolatok	u.az	u.az
3. A morális közösség és a morális személy	u.az	u.az
4. A morális orientáció	u.az	u.az
5. A morális döntés	u.az	u.az
6. A morális felelősség	u.az	u.az
7. A társadalmi erkölcsstan problémái	u.az	u.az
8. A „jogi fikciók” erkölcsi jelentősége	u.az	u.az
9. A kultúrákon átívelő viszonyok morális összetevői	u.az	u.az
10. Az erkölcsi problematika differenciálódása	u.az	u.az
11. Bioetika és ökoetika	u.az	u.az
12. Gazdaságetika	u.az	u.az
13. Közszolgálati etika	u.az	u.az
14. Médiaetika	u.az	u.az

Könyvészet

- GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlatja [Adevăr și metodă. Schița întemeierii unei hermeneutici filozofice]. Budapest, Gondolat, 1984.
- HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Gondolat, Budapest, 1972.
- HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cserépfalvi, Budapest, 1996.
- HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.
- RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.
- RORTY, Richard: Esetlegesség ironia és szolidaritás [Continență, ironie, solidaritate], Jelenkor, Pécs, 1994.
- LIPOVETSKY, Gilles: Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Editura Babel, București, 1996.
- SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetika, științele vieții și drepturile omului, Polirom, Iași, 1998.
- TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.
- UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2008.
- UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati

etika. Médiatika [Concepte fundamentale de etică aplicată. Bioetică. Etica afacerilor. Etica funcționarului public. Etica mass-media]. Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2007. 12. ZSOLNAI, László: Gazdaság, ökológia, etika [Economie, ecologie, etică]. Budapest, Gondolat., Budapest, Helikon, 2000.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Előszó [Filozofia moralei. Cuvânt înainte]; HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală]	Szövegelemzés, megbeszélés	
2. GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel]	Szövegelemzés, megbeszélés	
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], V.-VI.; TAYLOR, Charles: Sources of the Self	Szövegelemzés, megbeszélés	
4. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], I.-III.	Szövegelemzés, megbeszélés	
5. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale]	Szövegelemzés, megbeszélés	
6. Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self	Szövegelemzés, megbeszélés	
7. WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]	Szövegelemzés, megbeszélés	
8. DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios]	Szövegelemzés, megbeszélés	
9. TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii]	Szövegelemzés, megbeszélés	
10. WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]	Szövegelemzés, megbeszélés	
11. CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]; SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului	Szövegelemzés, megbeszélés	
12. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice]	Szövegelemzés, megbeszélés	
13. GULYÁS Gyula: Közszolgálat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale]	Szövegelemzés, megbeszélés	
14. RIVERS-MATHEWS: Médiatika [Etica mass-media]	Szövegelemzés, megbeszélés	
Könyvészet CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]. Dialog Campus, Pécs–Budapest, 1999 DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios], In: Huoranszki Ferenc (szerk): Modern politikai filozófia, Osiris-Láthatatlan. Kollégium. Budapest, 1998 GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel], In: GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika megalapozásának		

vázlata [Adevăr și metodă. Schița întemeierii unei hermeneutici filozofice], Gondolat, Budapest, 1984, pp. 221.-228. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice], Kovász, VIII. évfolyam, 1–4. szám – 2004. Tavasz–Tél (44–73. oldal), <http://www.epa.hu/00700/00721/00015/owdy.html>, 2 Feb 2008

GULYÁS Gyula: 1994 Közszolgálat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale], 1994/05, Society and Economy, Volume XVI. Number 5.,

HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Ed. Gondolat, Budapest, 1972.

Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], In: Heller Ágnes: Általános etika [Etica generală], Cserépfalvi, Budapest, 1994;

HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei.]. Előszó [Cuvânt înainte]; Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák I-III.[Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale I-III.]Cserépfalvi, Budapest, 1996, pp. 7-14.; pp. 45-70.

HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.

RIVERS-MATHEWS: Médiatika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.

TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self, In: Amélie Oksenberg Rorty (ed.): The Identity of Persons, Berkley, Los Angeles, London, University of California Press, 1976

TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.

TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii], In: Fischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus [Multiculturalism], Osiris-Láthatatlan Kollégium, Budapest.

WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]. Budapest, Ed. Gondolat, 1982.

WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]. Budapest, Ed. Kossuth, 1995.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy szerepel az alábbi hazai és külföldi egyetemeken kínálatában:

- Universitatea din București, Facultatea de Filosofie, Studii de licență, Planul de învățământ (<http://www.filosofie.unibuc.ro/plan>),
- Facultatea de Filosofie a Universității din București - Centrul de Cercetări în Etică Aplicată (<http://www.ccea.ro/>)
- University of Oxford, Faculty of Philosophy, Course Descriptions: Ethics (http://www.philosophy.ox.ac.uk/undergraduate/course_descriptions),
- Princeton University Department of Philosophy, Course Descriptions (<http://philosophy.princeton.edu/graduate-course-offerings.html>)

A tantárgy olyan ismereteket foglal magában, amelyek fontos szerepet játszanak bármely foglalkozás szakmai deontológiai mércéinek a megértésében

A tantárgyban olyan ismeretek szerepelnek, amelyek jelen vannak a cégek és civil szervezetek számára ajánlott legismertebb intézményi tréningek keretében is. pl. megtalálhatjuk őket például a Smart Solutions & Support s.r.l., Romania. (<http://www.omnisolutions.ro/ro/?smart-solutions-support-romania>) ajánlatában is.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A hallgatónak átmenő jegye (5) kell legyen mind az előadás (kollokvium/dolgozat), mind pedig a szemináriumi (3 szöveg elemzése) feladatokból ahhoz, hogy átmenő jegyet kapjon a tantárgyból Értékeléskor: - a másolás vagy csalás kísérletére 1-es osztályzat jár - a témák nem, ismeretére 4-es osztályzat jár		A végső jegy az előadásra kapott (írásbeli vizsga) jegyből (70%) és a szemináriumi feladatokra kapott jegyből (30%) tevődik össze
10.5 Szeminárium / Labor	- a téma helyes besorolása - a tratalomnak a fogalmi és módszertani keretbe illeszkedő előadása	- A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. - a vitákban való részvétel - három szemináriumi szöveg elemzése	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van a morálfilozófia és alkalmazott etika alapproblémáiról</p> <p>b.) A hallgató képes szakkifejezésekkel megmagyarázni a morálfilozófia és alkalmazott etika problémáinak összefüggését egy sajátmaga által választott probléma példáján.</p> <p>c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három szöveget, ami a tantárgy témaköréhez tartozik</p>			

Kitöltés dátuma

2020.03.25.

Előadás felelőse

Dr. Ungvári Zrínyi Imre

Szeminárium felelőse

Dr. Ungvári Zrínyi Imre

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020.03.30.

Intézetigazgató

Dr. Demeter Attila egy. Docens

